

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200214
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Hoffmann, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8620200214.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Eduarda Valenčina, v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX D. E. XX, právne zastúpenej JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanej: Orange Slovensko, a.s. so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpenému: Advokátska kancelária B. A., s. r. o., so sídlom Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK-3C/10/2020- 287 zo dňa 19.03.2024, takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch II a III.
- Priznáva žalobkyni voči žalovanej nárok na úplnú náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti prevyšujúcej sumu 110 EUR, zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 110 EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa podanou žalobou proti žalovanej domáhala zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 5000 EUR. Žalobu odôvodnila tým, že v rokoch 2011 a 2012 bola klientom žalovanej. Dňa 9.2.2017 A. F. našiel v Stropkove za budovou, v ktorej sídli značková predajňa žalovanej v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu aj archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo množstvo originálnych písomností s osobnými údajmi zákazníkov žalovanej. Predmetná archívna krabica s nájdenými písomnosťami bola ako dôkazný materiál odovzdaná advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, ktorý bol splnomocnený právnym zastupovaním vo veci neoprávneného zásahu do súkromného života dotknutých osôb v súvislosti so spracovávaním osobných údajov žalovanej. Žalovanú spoločnosť E. F. a.s. možno považovať za prevádzkovateľa v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov (ďalej ZOOÚ). Žalovaná nesie voči žalobkyni objektívnu súkromnoprávnu zodpovednosť za situáciu, že pri spracúvaní osobných údajov žalobkyne prostredníctvom spoločnosti ELSIG s.r.o., Biela Voda 1054/11, 060 01 Kežmarok, IČO: 47 709 014 (ďalej ELSIG s.r.o.) nebolo postupované pri manipulácii s nimi a pri ich likvidácii v súlade so zákonom (§ 17, § 19 ZOOÚ), čím boli flagrantným spôsobom porušené ustanovenia zákona o ochrane osobných údajov a tým porušené právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života žalobkyne pri spracúvaní jeho osobných údajov.

3. Žalovaná pri svojom prvom úkone namietala miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník (v súčasnosti Bardejov), s tým, že miestne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii v prípade žaloby

na ochranu osobnosti je podľa § 13 CSP všeobecný súd žalovanej a v žiadnom prípade sa nejedná o spotrebiteľský spor.

4. Rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 3C/10/2020-145 zo dňa 8.12.2022 súd zaviazal žalovanú na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 3300 EUR a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

5. Na základe odvolania žalovanej rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 25/Co/20/2023-245 zo dňa 5.9.2023 tak, že zrušil rozsudok vo výrokoch I. a III. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. V zmysle odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu úlohou súdu po vrátení veci bolo opätovne sa zaoberať otázkou miestnej príslušnosti, premlčania uplatneného nároku a následne predpokladmi nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobkyňa domáha. Pokiaľ žalobkyňa identifikuje skutočnosti nasvedčujúce tomu, že nemajetková ujma jej v dôsledku konania, resp. nečinnosti žalovanej skutočne vznikla, zaoberať sa bude aj výškou uplatnenej náhrady, vychádzať bude pritom z odvolacím súdom ozrejmenej úvah o povahe nároku, ktorý je predmetom konania, zo zistených skutkových okolností a argumentov produkovaných stranami sporu v priebehu konania, zopakovanými aj v odvolacom konaní.

7. Po vrátení veci žalobkyňa zobrala žalobu späť v časti prevyšujúcej sumu 110 EUR, preto súd I. inštancie v odvolaní napádanom rozsudku výrokom I. rozhodol o zastavení konania v časti prevyšujúcej sumu 110 EUR.

8. Súd prvej inštancie vec takto právne posúdil:

9. K posúdeniu, či ide o spotrebiteľský spor súd I. inštancie uviedol:

10. Je zrejmé, že žalovaná na účely uzavretia Zmluvy o pripojení, ale aj ďalších činností súvisiacich s plnením tejto zmluvy, mala zákonné oprávnenie spracúvať osobné údaje žalobcu. Ak teda k zásahu do súkromia žalobcu malo dôjsť pri legitímnom spracúvaní osobných údajov žalobcu a žalovaná takéto svoje oprávnenie (právny základ) môže pre účely uzavretia a plnenia Zmluvy o pripojení odvodíť priamo zo zákona (§ 56 ods. 3 písm. a) ZEK) a na spracúvanie osobných údajov nepotrebuje ani súhlas žalobcu, potom zásah do súkromia žalobcu pri porušení ochrany jeho osobných údajov bez akýchkoľvek pochybností súvisí so Zmluvou o pripojení, o ktorej spotrebiteľskom charaktere nemôže byť žiaden spor.

11. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že uplatňované právo žalobcu nijako nesúvisí so spotrebiteľskou zmluvou (zmluvy o pripojení) uzatvorenou medzi žalobcom a žalovanou a skutočnosť, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu, je v tomto prípade podružná, pretože právny základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z iného právneho vzťahu, resp. má iný právny základ ako spotrebiteľská zmluva (zmluva o pripojení).

12. Súd konštatuje, že právo na ochranu osobnosti za zásah do súkromného života žalobcu pre porušenie ochrany jeho osobných údajov bezprostredne súvisí so základným spotrebiteľským vzťahom medzi stranami založeným Zmluvou o pripojení, pretože k porušeniu ochrany osobných údajov došlo v súvislosti so službami telekomunikačného operátora, ktoré žalovaná poskytovala žalobcovi na základe Zmluvy o pripojení a v jej rámci.

13. „Za spotrebiteľský spor možno považovať spor o akejkoľvek otázke týkajúcej sa (vyplývajúcej zo) spotrebiteľskej zmluvy, napríklad či zmluva vznikla, či je platná, či naďalej trvá, ďalej otázky výkladu obsahu spotrebiteľskej zmluvy, posúdenie nárokov z nej vyplývajúcich, ako aj nárokov z jej porušenia a iné. Za spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou môžu byť považované aj nároky z bezdôvodného obohatenia, nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, nároky z nekalej súťaže a nekalých obchodných praktík, nároky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú vadnou vecou a iné. Aspekt sporu vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiacej so spotrebiteľskou zmluvou je zachovaný aj v prípade, ak sa spor týka iných zmluvných dokumentov súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou“. (Števíček, M., Ficová, s., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 1020).

14. Vychádzajúc z uvedeného preto súd považoval predmetný spor za spor spotrebiteľský.

15. K námietke nedostatku miestnej príslušnosti súd I. inštancie uviedol:

16. Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí vytykal prvoinštančnému súdu, že jeho názor o jednoznačnom priamom následku uplatneného nároku, ktorý vyplýva zo Zmluvy o pripojení a teda, že ide o spotrebiteľský spor, nie je preukázaný. (bod 39 odôvodnenia odvolacieho súdu)

17. Žalobca uviedol, že má vedomosť o tom, že žalovaná namietala nedostatok miestnej príslušnosti bývalého Okresného súdu vo Svidníku vo všetkých prípadoch (166 žalobcov), ktoré majú identicky skutkový a právny základ, pretože vychádzajú z rovnakého bezpečnostného incidentu zo dňa 09.02.2017. Vo veciach uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy už bolo prvoinštančným súdom rozhodnuté o všetkých žalobách a prvoinštančný súd sa v žiadnej zo súdených vecí s touto námietkou nedostatku miestnej príslušnosti nestotožnil. Ku dňu 06.12.2023 je v skutkovo a právne identických veciach právoplatne vo veci samej rozhodnuté vo veciach 130 žalobcov, pričom vo veciach 112 žalobcov prešli aj odvolacím prieskumom. Vo všetkých veciach bol potvrdený základ ich nároku a súdy konštatovali nedôvodnosť námietky nedostatku miestnej príslušnosti. V týchto skutkovo a právne identických veciach už rozhodovali takmer všetky občianskoprávne senáty odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove).

18. Za tejto situácie by konštatovanie miestnej nepríslušnosti bývalého Okresného súdu Svidník znamenalo porušenie princípu právnej istoty v materiálnom právnom štáte a popretie zásady predvídateľnosti a jednotnosti súdneho rozhodovania (zásada, že v skutkovo podobných veciach, za rovnakých okolností sa má rozhodovať rovnako). Zároveň by išlo o prekvapivé rozhodnutie ako neželaný prvok aplikačnej a rozhodovacej súdnej praxe, ktoré by nezodpovedalo doktríne legitímneho očakávania.

19. Námietka nedostatku miestnej príslušnosti (bývalého) Okresného súdu Svidník už bola posudzovaná viacerými senátmi prvoinštančného aj odvolacieho súdu a v žiadnom rozhodnutí miestna príslušnosť procesného súdu vo Svidníku nebola spochybnená, aj keď dôvody pre založenie miestnej príslušnosti neboli jednotné. Podľa súdu je mimoriadne výstižné vecné a právne vyčerpávajúce podané odôvodnenie opodstatnenosti miestnej príslušnosti (bývalého) Okresného súdu Svidník v jednom z posledných rozsudkov OS Svidník v skutkovo a právne identickej veci, konkrétne v rozsudku zo dňa 09.03.2023 sp. zn. 4C/9/2020, v ktorom sudca už po preštudovaní názoru viacerých odvolacích senátov k tejto námietke uviedol: „Vzhľadom na všetko uvedené súd tvrdenia žalovanej, že nejedná sa o spotrebiteľský spor, že tunajší súd z toho dôvodu nie je miestne príslušný a že žalobkyňa nemožno považovať za spotrebiteľa, preto sa na ňu nevzťahuje oslobodenie od súdnych poplatkov považoval za nedôvodné. Podľa názoru súdu predmetná vec má charakter spotrebiteľského sporu, jedná sa o spor súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, keď osobné údaje žalobkyňa poskytla a žalovaná spracúvala na účely uzavretia a plnenia práve spotrebiteľskej zmluvy, stranami sporu sú tu práve strany spotrebiteľskej zmluvy a nie sú preto podľa názoru súdu použiteľné a porovnateľné tu príklady, ktoré uviedol zástupca žalovanej ohľadom verbálnej urážky zákazníka v predajni, či plnení z poisťných spotrebiteľských zmlúv pri PZP. Celkovo vo vzťahu k tvrdeniam žalovanej v tomto spore treba uviesť, že žalovaná jednotlivé teoretické spracovania čiastkových problémov zhrnula síce správne (napríklad, že v spore na ochranu osobnosti v zásade vždy treba zisťovať konkrétne následky u konkrétneho žalobcu), ale tie sa nedajú použiť v špecifických okolnostiach tu súdenej veci. Samotným zhrnutím výsledkov rozboru postupných jednotlivých krokov súdu v komplexnej veci, ktorá je sama o sebe viacvrstvová, sčítaním ich výsledkov nemožno prijať automatický, mechanický záver. Pri rozbere a rozhodovaní v súdnom spore nemožno automaticky aplikovať matematické postupy, kde sčítavanie znamienok plus dáva ako výsledok vždy plus. Ako uviedol aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 13Co/7/2021 (čo bolo prvé rozhodnutie odvolacieho súdu v skutkovo a právne obdobnej veci, kde iní žalobcovia vyvodzovali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy z toho istého bezpečnostného incidentu, na ktoré sa tu strany opakovane odvolávali), nepodarilo sa mu (rovnako ako žalovanej) nájsť obdobný prípad riešený súdmi Slovenskej republiky, a to ani na nižších stupňoch. Rovnako vyslovil, že pre rozhodnutie nie je preto nutný výsluch každého zo žalobcov (tu výsluch žalobkyne stranami ani nebol navrhnutý), čo by inak v klasickom spore na ochranu osobnosti bolo nemysliteľné. Preto aj v tomto kontexte treba hodnotiť poukazy žalovanej na judikatúru, ktorá síce mohla riešiť prípady náhrady nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnosti (a námietku premlčania

a ďalšie námietky), ale nikdy to nebolo v tak absolútne špecifických a jedinečných okolnostiach, aké sú v tejto veci.“ (bod 42 odôvodnenia odvolacieho súdu)

20. „Podporne možno uviesť, že v danom prípade sa jedná o spor vyvolaný zásahom do práva na ochranu osobnosti v zmysle ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Zároveň sa žalobkyňa domáha primeraného finančného zadosťučinenia, pričom tento nárok na náhradu nemajetkovej ujmy možno subsumovať pod pojem škoda tak, ako to vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C-22/2012 (Hassová), kedy obdobne aj v tomto prípade, keď súdny dvor uviedol, že nemajetková ujma je v zmysle smernice o zodpovednosti za škodu subsumovaná pod pojem škody. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je zložkou nároku na náhradu škody. V súvislosti s týmto konštatovaním možno uviesť, že tunajší súd je miestne príslušným súdom aj v zmysle ustanovenia § 19 písm. b/ CSP, kedy popri všeobecnom súde žalovanej je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Niet sporu, že udalosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody a teda jej súčasťou ako nemajetkovej ujmy, nastala v obvode tunajšieho súdu. Táto skutočnosť ohľadom úniku dokladov s osobnými dátami žalobkyne nebola v konaní sporná. Preto aj z uvedených dôvodov má tunajší súd za to, že je daná jeho miestna príslušnosť aj ako osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 písm. b/ CSP. Uvedený záver (o miestnej príslušnosti tunajšieho súdu podľa § 19 písm. b/ CSP už pre žalovanú nemôže byť v žiadnom prípade nový, či prekvapivý, keďže bol opakovane vyslovený vo viacerých rozhodnutiach rôznych senátov odvolacieho súdu v obdobných sporoch proti žalovanej o ochranu osobnosti z toho istého bezpečnostného incidentu (napr. 13Co/7/2021, 8Co/41/2022, 20Co/28/2022 a iné). O miestnej príslušnosti tunajšieho súdu preto nemožno pochybovať, pričom táto podľa názoru súdu, ktorý sa tu stotožňuje so žalobkyňou, daná je nielen z dôvodu podľa § 19 písm. b/ CSP ako opakovane právoplatne uzavrel odvolací súd, ale aj z dôvodov podľa § 19 písm. d/ CSP.“ (bod 44 odôvodnenia odvolacieho súdu)

21. K námietke premlčania súd I. inštancie uviedol:

22. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

23. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. K námietke premlčania, ktorú žalovaná vznesla v konaní je potrebné uviesť, že by bolo v hrubom rozpore s princípom racionality v práve, ak by sa v danom prípade považoval za začiatok plynutia premlčacej doby deň 25.01.2017, teda deň, kedy malo dôjsť (podľa vyjadrenia pracovníka obchodného zástupcu žalovanej) k umiestneniu archívnej krabice s osobnými údajmi žalobcu a ďalších dotknutých osôb do nechránených priestorov skladu na papierový odpad alebo akýkoľvek iný deň pred dňom 09.02.2017, kedy nálezc B. A. F. archívnu krabicu s osobnými údajmi v sklade na papierový odpad našiel, vzal ju a odovzdal do zabezpečených priestorov advokátskej kancelárie JUDr. Ambróza Motyku.

25. Napokon o rovnakej námietke premlčania v skutkovo a právne identických veciach už opakovane rozhodol aj odvolací súd, napríklad v rozsudku z 30.03.2023 č. k. 6Co/3/2023-273 (OS SK 5C/5/2020) a v rozsudku z 03.04.2023 č. k. 3Co/7/2023-250 (OS SK 5C/6/2020), v ktorých odvolací súd považoval námietku premlčania za nedôvodnú.

26. V bode 21. odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Prešove z 03.04.2023 č. k. 3Co/7/2023-250 odvolací súd konštatuje: „Žalovaná v odvolaní namieta, že nárok uplatnený žalobkyňou je premlčaný, čo odôvodňuje uplynutím trojročnej premlčacej doby v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. V konaní bolo preukázané, že nálezc písomnosti, na ktorej sa nachádzali neoprávnené sprístupnené osobné údaje žalobkyne, našiel písomnosť v archívnej krabici, v neuzamknutom sklade na papierový odpad dňa 09.02.2017. Táto skutočnosť vyplýva nielen zo záznamu zo dňa 10.02.2017, ktorý bol vyhotovený v Advokátskej kancelárii JUDr. Ambróz Motyku, ale tiež z výpovede nálezcu (B. A. F.), ktorý na OOPZ v Stropkove uviedol, že začiatkom mesiaca februára, keď prechádzal okolo budovy ubytovne, na ulici Hlavnej, kde v sklade papiera, nachádzajúcom sa v zadnej časti budovy uvidel papierové krabice, pričom tam vošiel, aby si jednu krabicu zobral za účelom umiestnenia nákupu a zistil, že v archívnej krabici sa nachádzajú originálne dokumenty s vlastnoručným podpisom účastníkov zmluvy, s pečiatkou

a podpisom obchodného zástupcu a so všetkými osobnými údajmi. Z uvedeného je preto zrejmé, že dňa 09.02.2017 boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcami a nasledujúcim dňom, t. j. 10. 02. 2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula 10.02.2020. Keďže žaloba bola podaná na súde dňa 31.01.2020, stalo sa tak v rámci plynutia trojročnej všeobecnej premlčacej doby, a preto žalobkyňou uplatnený nárok nie je premlčaný“.

27. Za výstižnú a komplexne spracovanú považuje súd argumentáciu k žalovanej vznesenej námietke premlčania v odôvodnení už citovaného rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 09.03.2023 sp. zn. 4C/9/2020, kde sa v bodoch 46 - 56 konštatuje: „46. Ani námietku premlčania vznesenú žalovanou, v prípade dôvodnosti ktorej by súd žalobu bez ďalšieho musel celú zamietnuť súd nepovažoval za dôvodnú. Medzi stranami nebolo sporné, že aplikovať je tu potrebné všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu. Spor medzi nimi bol pokiaľ ide o začiatok jej plynutia v tomto prípade. Súd rovnako ako žalobkyňa za rozhodujúci dátum v súvislosti s námietkou premlčania, plynutím premlčacej doby a actio nata považuje deň 09.02.2017 a keďže žaloba bola súdu doručená dňa 31.01.2020, stalo sa tak pred uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej doby. 47. Zmyslom inštitútu premlčania vo vzťahu k veriteľovi je stimulácia jeho aktívneho prístupu k uplatňovaniu svojich subjektívnych práv, pretože zo zásady vigilantibus iura scripta sunt (voľne preložené ako bdelym patrí právo, teda objektívne právo chráni toho, kto náležite dbá na svoje subjektívne právo) vyplýva, že o existencii kvalifikovaného časového odstupe vo forme premlčacej doby je informovaný. 48. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. 49. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. 50. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 278/2007 právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany osobnosti fyzickej osoby, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. 51. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 4318/2007 začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa ustanovenia § 101 OZ je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba teda začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv.“ 52. Premlčacia doba tu je teda trojročná, pričom deň, od ktorého plynula, teda deň, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz (actio nata, moment zrodu žalobného práva, deň kedy veriteľ mohol prvýkrát úspešne uplatniť žalobu na ochranu svojho subjektívneho práva na súde) je tu podľa názoru súdu deň 10.02.2017 ako deň nasledujúci po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv (09.02.2017). Súd nesúhlasí s tvrdením žalovanej, že začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné vidieť už v momente, kedy boli predmetné dokumenty vedúcim predajne umiestnené do predmetného skladu, čo malo byť v januári 2017. K zásahu do osobnostných tu totiž preukázateľne došlo 09.02.2017, kedy boli uvedené dokumenty obsahujúce osobné údaje žalobkyne a ďalších stoviek osôb nájdené neoprávnenou osobou, A. F., a teda boli sprístupnené neoprávnenej osobe. Aj Úrad na ochranu osobných údajov vo svojich rozhodnutiach jednoznačne za okamih neoprávneného sprístupnenia osobných údajov dotknutých osôb v počte cca 400 ustálil a určil až deň, kedy bola uvedená archívna krabica odnesená B. A. F. (čo tu bol deň 09.02.2017). Takto je to jednoznačne uvedené v rozhodnutí tohto Úradu zo dňa 22.12.2017 (č. 01515/2017-Os-9), vid' výrokovú časť, kde je uvedené cit.:...“z ktorého bola uvedená archívna krabica začiatkom mesiaca február odnesená B. A. F., čím došlo k neoprávnenému sprístupneniu osobných údajov dotknutých osôb v počte cca 400...” a rovnako strana 6 odôvodnenia. Rovnako je to uvedené v rozhodnutí predsedníčky tohto úradu zo dňa 09.03.2018 číslo XXXXX/XXXX-XX-7 o rozklade podanom spoločnosťou ELSIG s.r.o. (vid' strana 9 odôvodnenia prvý odsek), kde je uvedené, cit. „Predsedníčka úradu dopĺňa závery prvostupňového orgánu a poukazuje aj na čas trvania protiprávneho konania, a to približne od roku 2014, kedy došlo k preberaniu značkovej predajne spoločnosti Orange a k uloženiu pokynu ku likvidácii nájdenej dokumentácie, ktorý ale vedúcim zamestnancom nebol splnený a namiesto toho bola archívna krabica neodborne uložená v sklade za tovarom značkovej predajne, teda v rozpore s nastavenými procesmi a postupmi archivácie do mesiaca február 2017, kedy došlo k samotnému vzniku bezpečnostného incidentu.“ Následne v rozhodnutí predsedníčky úradu zo dňa 22.11.2018 o rozklade podanom B. A. F. je výslovne a priamo uvedené (vid' strana 12), že cit. „Predsedníčka úradu ďalej považuje za potrebné poukázať i na to, že obchodné zastúpenie sprostredkovateľa počnúc dňom 30.11.2012 (rešpektujúc prechod práv a povinností na právneho nástupcu sprostredkovateľa na základe Dohody o prevode práv a záväzkov) do 09.02.2017 nevykazovalo znaky porušenia z. č. 122/2013 Z. z., porušenie nastalo preukázateľne dňom 09.02.2017, kedy navrhovateľ našiel v neuzamknutom sklade

medzi papierovým odpadom archívnu krabicu... 53. Námieta premĺčania žalovanej preto neobstojí. Ak by platil názor žalovanej, že treba vychádzať z času protiprávneho konania v januári 2017, a nie zo dňa 09. 02. 2017, tak potom tento názor by mohol v okolnostiach tu súdnej veci viesť až k absurdnému záveru, lebo predsedníčka úradu, ako bolo uvedené vyššie, poukázala na čas trvania protiprávneho konania, už približne od roku 2014, a teda by potom podľa názoru žalovanej mohla premĺčacia doba uplynúť ešte aj pred dňom 09.02.2017, čo je neudržateľný výklad a záver. Žalobkyňa do dňa 09.02.2017 predsa legitímne očakávala a predpokladala, že s jej osobnými údajmi bolo naložené správne, zákonne, s odbornou starostlivosťou. O tom, že tomu tak nebolo sa mohla dozvedieť najskôr dňa 09.02.2017, a až vtedy najskôr mohla vôbec zistiť jednotlivé skutkové okolnosti potrebné na to, aby mohla svoje právo aj reálne uplatniť (kto za porušenie a zásah do práva na ochranu osobnosti zodpovedá, aký je rozsah incidentu, či protiprávny stav trvá, aby vedela zvoliť náležitý prostriedok ochrany a nápravy). Z listu právneho zástupcu žalovanej zo dňa 16.03.2017, ktorým reagoval na výzvu JUDr. Ambróza Motyku zo dňa 28.02.2017 vyplýva, že žalovaná sa o bezpečnostnom incidente dozvedela prvýkrát až dňa 02.03.2017, cit. z listu „spoločnosť Orange Slovensko sa dozvedela dňom doručenia Vašej výzvy, to jest dňom 02.03.2017 o skutočnosti, že jeden z Vašich klientov našiel v neuzamknutom priestore...“. Základom výkladu práva v právnom štáte je zdravý rozum (Drgonec, J. Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax. Bratislava: C. H. Beck, 2015. s. 131 a 133). Preto v situácii, kedy žalobkyňa až dňa 09.02.2017 mohla objektívne zistiť, že nejaké právo (ktoré treba včas, bdelo, v premĺčacej dobe uplatniť) vôbec má a kedy aj žalovaná až dňa 02.03.2017 zistila, že môže tu byť nejaké právo žalobkyne, proti ktorému môže sa brániť (aj vznesením námietky premĺčania) je neudržateľný záver, že by premĺčacia doba mala plynúť skôr ako pred 09.02.2017. 54. Súd tu poukazuje na to, že podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 201/2007 v konaní na základe žaloby na ochranu osobnosti musí súd vždy medzi prvými riešiť okolnosť, kto je v konkrétnom prípade subjektom ochrany, a kto je subjektom zásahu. Bez vyriešenia uvedenej otázky, t. j. do koho práv sa zasiahlo a kto sa zásahu dopustil nie je ešte opodstatnené riešenie meritórnych otázok - nedovolenosti zásahu, jeho intenzity a dôsledkov, existencie príčinnej súvislosti medzi zásahom a spôsobenou nemajetkovou ujmom, adekvátnosti požadovanej formy nápravy spôsobenej ujmy, splnenia podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, primeranosti výšky priznávaného zadosťučinenia a pod. Nič z toho pritom nebolo známe pred 09.02.2017, preto ani premĺčacia doba nemohla začať plynúť žalobkyňi pred týmto dňom. 55. Prijatie názoru žalovanej vo vzťahu k začiatku plynutia premĺčacej doby by vo svojich dôsledkoch znamenalo, že táto by mala prospech z vlastného protiprávneho konania, nakoľko čím dlhšie by trval protiprávny stav, za ktorý zodpovedá, tým kratšia (alebo aj reálne žiadna, ak by dokumenty v sklade boli objavené nepovolanou osobou až po viac ako troch rokoch) premĺčacia doba by bola pre dotknuté osoby k dispozícii na uplatnenie ich práv. V tejto súvislosti nedá sa nepoukázať na starú právnu zásadu nemo turpitudinem suam allegare potest (nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho jednanja). 56. Súd sa stotožňuje s tvrdením žalobkyne o tzv. trvácom delikte. Aj podľa žalobkyňou citovaného rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu ČR sp. zn. 5A 164/2002 také konanie tvorí jeden skutok a jeden správny delikt až do okamihu ukončenia deliktneho konania, t. j. až do okamihu odstránenia protiprávneho stavu. Aj lehota pre uloženie pokuty, prípadne pre zahájenie konania o uložení pokuty, začne bežať až od okamihu ukončenia trvajúceho správneho deliktu. Obdobne to platí podľa názoru súdu aj pre premĺčaciu dobu. Námieta premĺčania vznesená žalovanou preto nebola dôvodná, lebo žaloba bola súdu doručená dňa 31.01.2020, teda pred uplynutím trojročnej premĺčacej doby.“

28. Z uvedeného je zřejmé, že námietka premĺčania vznesená v konaní žalovanou je nedôvodná.

29. K existencii nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol:

30. Žalovaná od začiatku sporu popierala nárok žalobcu, čo do základu aj výšky. List s ospravedlnením žalovanej sa týkal iných osôb dotknutých rovnakým bezpečnostným incidentom, avšak význam tohto „ospravedlnenia“ žalovaná neskôr vzhľadom na svoj postoj v súdnych konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy značne modifikovala.

31. V tomto spore však ide o objektívny náhľad na zásah do súkromia žalobcu a z tohto aspektu je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnosti žalobcu rozhodne opodstatnený.

32. Právo na súkromie v zmysle garancie práva na informačné sebaurčenie je objektívnou kategóriou najvyššieho spoločenského významu chránenou ústavným poriadkom nášho štátu. Vzhľadom ku skutočnosti, že Listina základných práv a slobôd je súčasťou právneho (ústavného) poriadku Slovenskej

republiky (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) je potrebné konštatovať, že aj v predmetnej právnej veci došlo u žalobcu sprístupnením osobných údajov v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb k porušeniu práva na informačné sebaurčenie podľa článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do súkromia žalobcu. Individuálne pocity žalobcu nie sú v tomto prípade rozhodujúcim kritériom pre posúdenie závažnosti vzniknutej ujmy, ale dôležitý je objektívny pohľad vo vzťahu k akejkoľvek fyzickej osobe, ktorej by sa popisovaným spôsobom zasiahlo do jej práv.

33. „Za závažnú ujmu treba podľa právneho názoru dovolacieho súdu považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.“ (uznesenie NS SR z 29.06.2011 sp.zn. 4Cdo/232/2010)

34. Z uvedeného vyplýva celkom jednoznačne, že zásah do súkromia žalobcu porušením jeho práva na informačné sebaurčenie podľa Článku 10 ods. 3 Listiny je z objektívneho hľadiska porušením hodnoty vysokého spoločenského záujmu, ktorú je u žalobcu, ale aj ďalších dotknutých osôb namieste odčiniť primeranou relutárnou náhradou.

35. Odvolací súd v senáte 17Co v nižšie citovaných rozsudkoch opakovane konštatoval, že: „Pri posúdení primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd konštatuje, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na závažnosť okolností a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávnych vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobcu bez náležitého dohľadu zo strany žalovanej spôsobom poskytlo podmienky pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za subkategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na čl. 8 Dohovoru ako aj na ostatné právne predpisy, ktoré citoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril, dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje. V prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybné dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna“. (rozsudok KS v Prešove z 10.11.2022 č. k. 17Co/34/2022-270, rozsudok KS v Prešove z 10.11.2022 č. k. 17Co/52/2022-244, rozsudok KS v Prešove z 24.11.2022 č. k. 17Co/41/2022-241, rozsudok KS v Prešove z 24.11.2022 č. k. 17Co/53/2022-246)

36. Odvolací súd v bode 15 odôvodnenia zrušujúceho rozhodnutia dal prvoinštančnému súdu do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 04.05.2023 vo veci C-300/21 UI proti Österreichische Post AG.

37. So závermi citovaného rozsudku Súdneho dvora EÚ je možné len súhlasiť, a z neho vyplývajúce závery je možné analogicky aplikovať aj na súdenú vec.

38. Súdny dvor EÚ v rozsudku v podstate veci ustálil, že:

- (i) samotné porušenie ustanovení GDPR nestačí na priznanie práva na náhradu škody (rovnako nemajetkovej ujmy); vyžaduje sa aj spôsobenie ujmy
- (ii) pre priznanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy GDPR nevyžaduje určitý stupeň závažnosti spôsobenej ujmy
- (iii) výška náhrady škody (ujmy) sa riadi vnútroštátnymi pravidlami každého členského štátu EÚ pri dodržaní zásad ekvivalencie a efektivity zásad a práva Únie.

39. V skutkovo a právne identických veciach bol vznik nemajetkovej ujmy za zásah do súkromia dotknutých osôb (porušenie ich práva na informačné sebaurčenie) opakovane odvolacími súdmi konštatovaný, pretože boli sprístupnené viaceré citlivé osobné údaje dotknutých osôb neobmedzenému počtu neoprávnených osôb a konkrétne aj nálezcovi B. A. F., ktorý bol rovnako neoprávnenou osobou, čím reálne došlo u dotknutých osôb k strate kontroly nad svojimi osobnými údajmi a k ďalším potencionálnym nebezpečenstvám v majetkovej a nemajetkovej sfére dotknutých osôb, čo objektívne zakladá u každej takto dotknutej fyzickej osoby právo na náhradu nemajetkovej ujmy. Takúto nemajetkovú ujmu nie je potrebné preukázať ako ujmu kvalifikovanú (závažnú) [viď bod (ii)] a výška takejto ujmy sa podľa slovenského práva riadi zásadou primeranosti [viď bod (iii)].

40. K citovanému rozsudku Súdneho dvora EÚ je však potrebné ešte dodať, že skutkovo išlo o neporovnateľne menšiu intenzitu zásahu (neoprávnený zber údajov o politickej príslušnosti dotknutej osoby), pričom tieto zozbierané údaje ani neboli verejne publikované. Právne posudzovanie prípadu Súdny dvorom EÚ vychádza z aplikácie noriem GDPR, pričom v čase bezpečnostného incidentu v súdnej veci (február 2017) ešte GDPR nenadobudlo v podmienkach právneho poriadku SR účinnosť. Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2016/679 z 27. 04. 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (GDPR) nadobudlo účinnosť 25. 05. 2018 (Článok 99 odsek 2. GDPR).

41. Zároveň je treba poznamenať, že právo na náhradu škody a zodpovednosť za škodu bola v článkoch 82 a 83 GDPR koncipovaná odlišne od predchádzajúcej právnej úpravy.

42. K primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie uviedol:

43. Pri existencii nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je rozhodovanie o primeranosti tohto nároku vecou voľnej úvahy súdu.

44. Súd zohľadnil rozsah incidentu, počet dotknutých osôb, trvanie incidentu, význam chráneného záujmu žalobcu (najdôležitejšie osobné identifikátory, napr. rodné číslo), aj významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu a priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 110,00 eur ako primeranú. Podľa názoru súdu táto suma naplňa preventívnu, satisfakčnú a sankčnú funkciu, ktorú by mala spravodlivá relutárna náhrada spĺňať.

45. Je potrebné poukázať na to, že v skutkovo a právne identických právnych veciach osôb dotknutých tým istým bezpečnostným incidentom už rôzne senáty odvolacieho súdu judikovali primeranosť náhrady nemajetkovej ujmy tak, že väčšina odvolacích senátov ustálila ako primeranú sumu náhrady nemajetkovej ujmy 110 eur. Štyri senáty odvolacieho súdu ustálili vo veciach 14 dotknutých osôb (žalobcov) ako primeranú sumu náhrady nemajetkovej ujmy 500 eur (senáty 18Co, 20Co, 22Co a 7Co).

46. Čiastočné späťvzatie žaloby v tomto type sporu (o ochranu osobnosti) nemá žiaden vplyv na trovy konania, pretože ide o spor s výrazným prvkom sudcovskej tvorby práva, kde súdny verdikt závisí od úvahy súdu. Podstatná je v tomto prípade danosť základu nároku žalobcu, pričom výška priznanej relutárnej náhrady vo vzťahu k trovám nezohráva žiadnu úlohu. Tomu napokon zodpovedá aj ustanovenie § 10 ods. 8 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (viď uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 24.05.2022 č. k. II. ÚS 233/2022-18). V takomto prípade má úspešná strana sporu nárok na plnú náhradu trov konania. O ich výške súd rozhodne v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu, pretože výška náhrady záležala od úvahy súdu. Nezistil existenciu výnimočných okolností a ani dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

48. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote proti výrokom II. a III. podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), f) a h) CSP. Uviedla, že už pri prvom procesnom úkone namietol miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Bardejov (predtým Svidník), pričom zotrváva na tomto

stanovisku. Poukázala na skutočnosť, že ide o spor o ochranu osobnosti, pričom tieto ohrozené práva ako právo na život, zdravie, česť neboli založené záväzkovým vzťahom. Poukázala na viaceré rozhodnutia, ktoré exaktne rozlišujú medzi žalobou na ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy a žalobou na náhradu škody.

49. Žalovaná zároveň namietala svoju pasívnu legitimáciu v konaní, nakoľko právne posúdenie súdu prvej inštancie v tejto otázke je nesprávne. Podľa § 853 Občianskeho zákonníka platí, že občianskoprávne vzťahy pokiaľ nie sú osobitne upravené týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. Spracúvanie osobných údajov upravuje osobitný zákon, ktorý okrem iného určuje subjektívne práva dotknutých osôb, povinnosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa. V zákone o ochrane osobných údajov platných v čase vzniku bezpečnostného incidentu sa uplatňovala koncepcia tzv. delenej zodpovednosti, v zmysle ktorej je zodpovedným subjektom sprostredkovateľ. Žalovaná zotrvala na tom, že neporušila žiadnu svoju právnu povinnosť, čo napokon potvrdil aj Úrad na ochranu osobných údajov vo svojom rozhodnutí.

50. Žalovaná poukázala na základné predpoklady vzniku zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno ohľadom existencie nárokovanej nemajetkovej ujmy, pričom sa nemožno stotožniť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že už samotný vznik rizika pre zásah do práv a slobôd fyzických osôb je postačujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy. Postup, kedy súd prvej inštancie neskúmal, či žalobkyni skutočne nemajetková ujma vznikla, akú má povahu, intenzitu, závažnosť, šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku, prípadne či naďalej pretrváva, resp. sa prejavuje, ale uspokojil sa iba so všeobecným konštatovaním, že k vzniku nemajetkovej ujmy a to dokonca závažnej, došlo už iba tým, že nedošlo len k ohrozeniu osobnostných práv žalobkyne ale priamo k ich porušeniu, má za následok nesprávne zistenie rozhodujúcich skutočností.

51. Zároveň žalovaná namietala aj rozhodnutie súdu o trovách konania s tým, že napriek iba čiastočnému úspechu bol žalobkyni priznaný plný nárok na náhradu trov konania. Žalovaná má za to, že súd prvej inštancie sa nijako nevysporiadal s jej argumentáciou vo vzťahu k trovám konania, vrátane aplikácie § 257 CSP na prejednávajúcu vec.

52. Na základe uvedeného žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

53. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej, k otázke miestnej príslušnosti poukázala na rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsudku č. k. 11Co/15/2023 – 223 zo dňa 13.12.2023. Vyjadrila súhlas s argumentáciou odvolacieho súdu o danosti miestnej príslušnosti Okresného súdu Bardejov (predtým Svidník) podľa ust. § 19 písm. b) CSP, pričom považovala tento dôvod miestnej príslušnosti za dôvod popri miestnej príslušnosti aj podľa § 19 písm. d) CSP. Pri trovách konania nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovanej, nakoľko ak rozhodnutie závisí od úvahy súdu, tak sa za základné považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Z týchto dôvodov navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania.

54. Žalovaná vo svojom následnom vyjadrení zotrvala na svojich stanoviskách uvedených v odvolaní. Opakovane poukázala na nutnosť rozlišovania medzi žalobou na náhradu škody a žalobou na ochranu osobnosti. Uviedla, že v prejednávanej veci nejde o spotrebiteľský spor, preto bola žalobkyňa povinná zaplatiť súdny poplatok. Žalovaná zotrvala aj na svojej argumentácii ohľadom náhrady trov konania.

55. Žalobkyňa vo svojom stanovisku k podaniu žalovaného zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

56. Žalovaná následne listom zo dňa 16. januára zaslala súdu svoje stanovisko k otázke rozhodovania o trovách konania.

57. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia

rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

58. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

59. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

60. Čo sa týka vznesenej námietky miestnej nepríslušnosti v zmysle pokynu odvolacieho súdu v predchádzajúcom uznesení zo dňa 5.9.2023 bolo úlohou Okresného súdu Bardejov (predtým Okresného súdu Svidník), sa zaoberať touto námietkou. Podľa názoru odvolacieho súdu, v odvolaní napádanom rozsudku súd I. inštancie dostatočným spôsobom a presvedčivo dôvodil, prečo zistil naplnenie podmienky svojej miestnej príslušnosti.

61. Odvolací súd dodáva, že predmetom konania je nepochybne nárok majúci základ v porušení práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s uplatnením požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásadným pre posúdenie výhrady žalovanej bolo vyhodnotiť charakter takto definovaného nároku v tom zmysle, či nie je vo svojej podstate nárokom korešpondujúcim s nárokom na náhradu škody, pre ktorý môže platiť miestna príslušnosť daná na výber, keďže podľa § 19 písm. b) CSP je popri všeobecnom súde žalovanej na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

62. Odvolací súd poukazuje na Princípy európskeho deliktneho práva (PETL), ktoré pojem nemateriálna ujma stavajú na úroveň pojmu škoda. PETL v čl. 2:101 definuje škodu ako majetkovú alebo nemajetkovú ujmu zákonom chránených záujmov. Ako vyplýva z tejto definície, škoda sa chápe široko, univerzálne a ako majetkový či nemajetkový reflex vo sfére poškodeného. Akýkoľvek zásah do tejto sféry či zhoršenie pozície poškodeného založí zodpovednosť za škodu za predpokladu, že súčasne išlo o zásah do právom definovaného statku. Jednoznačne pozitívny trend tejto koncepcie predstavuje postavenie imateriálnej ujmy na úroveň majetkovej škody a ďalej skutočnosť, že i režim náhrady je pre obidva druhy škôd rovnocenný. Z hľadiska terminologického používa PETL výrazy "škoda" (damage) a "ujma" (harm) synonymicky.

63. Materiálna ujma ako jeden z dvoch definičných komponentov pojmu škoda je definovaná v časti s označením peňažná škoda (pecuniary damage). Pozitívne definície nemateriálnej ujmy PETL síce nepodáva, ale aj tak ich z celkovej koncepcie (a contrario materiálnej ujmy) možno vyvodiť. Ide o druh ujmy, ktorý nepredstavuje reálny úbytok v majetkovej sfére poškodeného. Náhrada nemateriálnej ujmy sa v moderných deliktých úpravách nevyčerpáva len náhradou ujmy na zdravie a na živote, ale panuje široký konsenzus, že je spoločensky vysoko žiaduce odškodňovať v rôznej miere aj zásahy do iných zložiek a sfér osobnosti jedinca, než je jeho fyzická a duševná integrita. Náhrada nemajetkovej ujmy sa týmto úzko prepojuje s inštitútom ochrany osobnosti a koncepciou garancie osobnostných práv v súlade s tým, ako je v tom ktorom systéme upravená (porovnaj Poňatie škody v Princípoch európskeho deliktneho práva, JUDr. Ing. Elena Divko, Bulletin slovenskej advokácie, 2014).

64. Skutočnosť, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorého sa domáha žalobkyňa, nepochybne možno subsumovať, prípadne aj stotožniť s pojmom škoda, vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C-22/2012 (Hassová), kedy obdobne aj v tomto prípade Súdny dvor uviedol, že nemajetková ujma je v zmysle Smernice o zodpovednosti za škodu subsumovaná pod pojem škody. Z uvedeného rozhodnutia nepochybne vyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je zložkou nároku na náhradu škody. V súvislosti s týmto konštatovaním je potrebné uviesť, že Okresný súd Bardejov je miestne príslušným súdom v zmysle ustanovenia § 19 písm. b) CSP, kedy popri všeobecnom súde

žalovanej je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že udalosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, a teda jej súčasťou ako nemajetkovej ujmy, nastala v obvode Okresného súdu Bardejov. Táto skutočnosť ohľadom úniku dokladov s osobnými dátami žalobkyne nebola v konaní sporná, preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom ustálenia jeho miestnej príslušnosti za správne. Miestna príslušnosť Okresného súdu Bardejov je daná ako osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 CSP. Z tohto dôvodu nie je relevantné tvrdenie žalovanej o miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie.

65. Čo sa týka otázky premlčania žalobkyňou uplatneného nároku v konaní, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie odkazuje. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to je deň 09.02.2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcami. Túto skutkovú okolnosť je potrebné považovať za moment vzniku bezpečnostného incidentu. Žalobkyňa a ďalšie dotknuté osoby sa mohli o tomto bezpečnostnom incidente dozvedieť najskôr dňa 09.02.2017, keď jej nálezcami B. A. F. archívnu krabicu s osobnými údajmi v sklade našiel, vzal ju a odovzdal ju do zabezpečených priestorov Advokátskej kancelárie JUDr. Ambróza Motyku. Bezpečnostný incident je celkom jednoznačne trvácim administratívnym deliktom, ktorý tvorí jeden skutok a jeden správny delikt, a to až do okamihu odstránenia protiprávneho stavu (09.02.2017). Preto až nasledujúcim dňom, t. j. 10.02.2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula 10.02.2020. Keďže žaloba bola súdu doručená dňa 31.01.2020, stalo sa tak pred uplynutím premlčacej doby, a preto žalobkyňou uplatnený nárok nie je premlčaný.

66. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka nemohol plynúť odo dňa, kedy si tlačivá v sklade „všimol“ vedúci predajne Orange v Stropkove. Neoprávnené sprístupnenie osobných údajov nemohlo nastať procesom „všimnutia si“ tlačív vo vreci uloženom na podlahe skladu svedkom G. H.. Aj pohľadu konkretizácie časového momentu je takáto výpoveď svedka neurčitá, keď uvedenú skutočnosť uvádza ako „naposledy som si všimol uložené tlačivá“, z ktorej však nemožno vyvodit' či po 25.01.2017 sa predmetné tlačivá naďalej na podlahe skladu žalovaného nachádzali alebo nenachádzali. V prípade ak by moment opustenia tlačív zo skladu žalovanej mal predchádzať samotnému bezpečnostnému incidentu, podstatnou by mala byť skutočnosť, v ktorú prvý deň si bol svedok istý, že tlačivá vo vreci už neboli uložené na podlahe skladu žalovanej, nie kedy ich tam naposledy videl. Skutočnosť, že dokumenty obsahujúce osobné údaje žalobkyne, ako aj ďalších osôb sa najneskôr dňa 25.01.2017 už nachádzali v neuzamknutom sklade na papierový odpad, pri posúdení otázky začatia plynutia premlčacej lehoty nemá relevanciu.

67. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

68. Nepochybne právo na uplatnenie nemajetkovej ujmy sa mohlo po prvý raz vykonať na druhý deň po tom čo boli nájdené a vyzdvihnuté zo skladu dokumenty obsahujúce údaje žalobcu. Je v rozpore s konštrukciou začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby vychádzať z predpokladu, že táto začala plynúť vtedy, kedy si mal tieto dokumenty všimnúť vedúci predajne Orange v Stropkove. To, že si osoba všimne voľne ležiace dokumenty bez toho, aby do nich nazrela a identifikovala to, či sa v týchto dokumentoch nachádzajú osobné údaje fyzickej osoby, nemožno považovať za začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Táto nepochybne začala plynúť až vtedy, keď tieto dokumenty boli otvorené, s týmito sa určitá fyzická osoba oboznámila a následne ich odovzdala na ďalšie úkony osobe znalej práva. Z tohto dôvodu odvolací súd nepriznal právnu relevanciu dobe, kedy boli tieto dokumenty voľne položené v prístupnom sklade a všimla si ich okoloidúca osoba. Pri takomto výklade by v podstate začala plynúť objektívna premlčacia doba už momentom uloženia týchto dokumentov do voľne prístupného skladu, čo odporuje logike, ako aj právnej konštrukcii začatia plynutia objektívnej premlčacej doby. Objektívne sa žalobkyňa mohla domáhať svojich nárokov až po tom, čo dokumenty obsahujúce jej osobné údaje boli nájdené a bola identifikovaná skutočnosť, že obsahujú tieto dáta.

69. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že rovnaký bezpečnostný incident bol aj predmetom rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5Cdo/77/2024 zo dňa 20.02.2025, kedy bolo zamietnuté dovolanie s poukazom na dostatočnú odôvodnenosť záverov odvolacieho súdu vo vzťahu k posúdeniu otázky začatia plynutia premlčacej doby, ktorá bola posúdená rovnako ako v

tomto konaní. Rovnako tak odôvodnenie odvolacieho súdu bolo v podstate totožné s odôvodnením v prebiehajúcej veci, preto aj s poukazom na princíp právnej istoty, kedy je dôležitá predvídateľnosť práva pri úplne rovnakých konaniach vychádzať zo záverov, ktoré vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto konaní.

70. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 201/2007, v konaní na základe žaloby na ochranu osobnosti musí súd vždy medzi prvými riešiť okolnosť, kto je v konkrétnom prípade subjektom ochrany a kto je subjektom zásahu. Bez vyriešenia tejto otázky, t. j. do koho práva sa zasiahlo a kto sa zásahu dopustil, nie je ešte opodstatnené riešenie meritórnych otázok - nedovolenosti zásahu, jeho intenzity a dôsledkov, existencie príčinnej súvislosti medzi zásahom a spôsobenou nemajetkovou ujmu, adekvátnosti požadovanej formy nápravy spôsobenej ujmy, splnenia podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, primeranosti výšky priznaného zadosťučinenia a pod. Nič z vyššie uvádzaného pritom nemohlo byť žalobkyni známe pred 09.02.2017, a preto ani premlčacia doba nemohla žalobkyni začať plynúť pred týmto dňom, ako sa mylne domnieva žalovaná.

71. Prijatie názoru žalovanej vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej doby by vo svojich dôsledkoch znamenalo, že táto by mala prospieť z vlastného protiprávneho konania, pretože čím dlhšie by trval protiprávny stav, za ktorý žalovaná zodpovedá, tým kratšia (alebo aj reálne žiadna, ak by dokumenty v sklade boli objavené nepovolnou osobou až po viac ako troch rokoch) premlčacia doba by bola pre dotknuté osoby k dispozícii na uplatnenie ich práv.

72. K otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovanej odvolací súd uvádza, že žalobkyňa vstupovala do právneho vzťahu so žalovanou, pričom táto konala prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaná, aj keď konajúca prostredníctvom splnomocneného zástupcu, zasiahla do osobnostných práv žalobkyne tým, že nezabezpečila jej osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo 2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácii činnosti žalovanej, a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovanej. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Českej republiky aj v rozhodnutí č.k. 30Cdo/1393/2007, v zmysle ktorého: „Platí zásada, podľa ktorej, ak neoprávnený zásah do osobnosti bol spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou (alebo inou fyzickou osobou) k realizácii činnosti tejto právnickej osoby (alebo inej fyzickej osoby), kedy určujúcim je existencie miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu činnosti takejto osoby, potom v týchto prípadoch občianskoprávnej sankcie podľa § 13 Obč. zák. postihujú samotnú právnickú alebo inú fyzickú osobu v zmysle analógie § 420 ods. 2 Obč. zák. v spojení s § 853 toho istého zákona.“ Odvolací súd poukazuje na to, že aj keď sa jedná o judikatúru iného štátu, tak táto sa týka výkladu právneho predpisu, ktorý bol v tom čase totožný s úpravou v Slovenskej republike.

73. Pokiaľ žalovaná poukazuje na koncepciu tzv. delenej zodpovednosti, tak táto je daná v rámci administratívnoprávnej zodpovednosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v zmysle zákona o ochrane osobných údajov. Táto koncepcia sa neuplatňuje v oblasti zodpovednosti podľa občianskoprávných predpisov o ochrane osobnosti. K otázke občianskoprávnej a administratívnoprávnej zodpovednosti odvolací súd poukazuje na odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje.

74. Na tomto mieste je potrebné poukázať aj na dôvodovú správu k zákonu o ochrane osobných údajov účinného v čase vzniku bezpečnostného incidentu, podľa ktorej je stále potrebné, aby prevádzkovateľ bol aspoň informovaný o hlavných prvkoch štruktúry spracovania (napríklad o zapojených subjektoch, bezpečnostných opatreniach, zárukách pri spracovaní v tretích krajinách atď.), aby si udržal pozíciu, v ktorej má kontrolu nad údajmi spracúvanými v jeho mene.

75. V tejto súvislosti, pokiaľ tu je jednoznačne preukázané, ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovanej, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti podľa Občianskeho zákonníka (ust. § 3 ods. 3 ZOOÚ) tak, ako ho uplatnila žalobkyňa v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaná, ktoré v súvislosti s jej zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných

údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nie je dôvodná.

76. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, to znamená musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke, a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods.1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z §§ 185 až 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvedeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

77. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vo veci rozhodol sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

78. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli sporové strany. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. 3Cdo 204/2009).

79. K námietke o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená čiastočne, a to vo vzťahu k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy.

80. Po zrušení rozsudku prvoinštančného súdu zo dňa 08.12.2022 odvolacím súdom bolo úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať predpokladmi nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej sa žalobkyňa domáha. Žalobkyňa k vzniku samotnej ujmy uviedla, že v konkrétnom prípade došlo nielen k situácii, že sa tretie osoby mali možnosť oboznámiť s jej osobnými údajmi, ale k neoprávnenému oboznámeniu sa aj reálne došlo, pretože nálezca B. A. F. bol rozhodne osobou nepovolanou na oboznamovanie sa s osobnými údajmi žalobkyne. Žalobkyňa ďalej uviedla, že došlo k porušeniu práva

na informačné sebaurčenie podľa čl. 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do jej súkromia.

81. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobkyne nepovolánym osobám je tak závažným zásahom do jej práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa ust. § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na závažnosť, okolnosti a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobkyni priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávných vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobkyne bez náležitého dohľadu zo strany žalovanej, došlo k neprípustnému vytvoreniu podmienok pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za subkategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na článok 8 Dohovoru, ako aj na ostatné právne predpisy, ktoré citoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto osobné údaje zveril, dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu dôjde, je nepochybne dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna. Primerané zadosťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy.

82. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti. V danom prípade sa morálna satisfakcia nejaví ako postačujúca, a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto: 1. dĺžka protiprávneho konania, 2. reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby, 3. dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu, 4. škandalizácia osoby, 5. opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania, 6. úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.

83. Pokiaľ došlo k neoprávnenému zásahu do vyššie uvedených osobnostných práv, má fyzická osoba dotknutá zásahom právo domáhať sa na súde, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, odstránili následky neoprávnených zásahov, alebo poskytlo primerané zadosťučinenie. Podaním návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje fyzická osoba priznanie materiálnej satisfakcie. Pred podaním takéhoto návrhu nie je nevyhnutné uplatniť právo na poskytnutie morálnej satisfakcie. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ.

84. Nepeňažná forma zadosťučinenia má povahu tzv. morálneho plnenia. Ide o odčinenie spôsobenej nemajetkovej ujmy tými istými alebo podobnými prostriedkami, akými bola táto ujma vyvolaná. V prejednávanej veci sa ospravedlnenie nepredstavuje postačujúci nástroj nápravy ohrozených práv, a to vzhľadom na charakter protiprávneho konania, ktorým došlo k zásahu do osobnostných práv. Keďže neoprávnený zásah spočíva v úniku chránených osobných údajov, nemožno nápravu tohto nežiaduceho stavu, ktorý nastal, a ktorý trval určitú dobu, počas ktorej boli citlivé osobné údaje dotknutých osôb ponechané na neuzamknutom mieste a vystavené riziku ich zneužitia, dosiahnuť ospravedlnením (ako to môže byť napr. pri ospravedlnení v prípade zverejnenia nepravdivých či difamujúcich tvrdení o fyzickej osobe), nakoľko samotný únik osobných údajov nemožno ospravedlnením odčiniť a rovnako nemožno odčiniť nebezpečenstvo, ktoré hrozilo.

85. Primerané zadosťučinenie v peniazoch možno požadovať vtedy, ak zadosťučinenie v nepeňažnej forme nemôže slúžiť ako satisfakcia, alebo by nemateriálnu ujmu nekompensovalo v dostatočnej

miere. Uvedené však neznamená, že bez prvotnej žiadosti morálneho zadosťučinenia nemožno žiadať primerané zadosťučinenie v peniazoch. Zákonná formulácia nevyklučuje ani kombináciu peňažnej a nepeňažnej formy zadosťučinenia tak, aby v celkovom súhrne bolo zadosťučinenie primerané. Voľba formy zadosťučinenia je na žalobkyňu, pričom musí vychádzať z intenzity zásahu. Pokiaľ si teda žalobkyňa ako formu satisfakcie zvolila peňažnú formu, nemôže byť v konaní neúspešná len pre to, že by mala prednostne požadovať morálnu satisfakciu.

86. Primerané zadosťučinenie sa chápe ako nástroj na odstránenie ujmy nemateriálneho charakteru, a nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. Nemajetkovú ujmu stačí len preukázať, čo nie je synonymom dokazovania ako pri náhrade škody, a podľa okolností a špecifik prípadu aj odôvodniť. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa v dostatočnej miere preukázala ujmu, ktorá hrozila v dôsledku zásahu do jej osobnostných práv v podobe rizika zneužitia jej osobných údajov.

87. Napokon žalovaná nesúhlasila ani s výrokom o trovách konania. V súlade so zákonnými ustanoveniami o trovách konania (ust. § 251 a nasl. CSP) a procesnou situáciou, ktorá nastala v prejednávanej veci, kedy právoplatne z uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a po čiastočnom späťvzátí žaloby bola žalobkyňu priznaná suma 110 EUR, odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa bola v konaní úspešnou stranou sporu. Zásada úspechu v spore aplikujúc ust. § 255 ods. 1 CSP je esenciálnym kritériom priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci v prípade, ak výška plnenia závisí od úvahy súdu, ako je to v prejednávanej veci, sa skúma v rozsahu, či žalobkyňu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nie je možné zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckého posudku stranu sporu, v danom prípade žalobkyňu. Tak, ako to uviedla žalobkyňa, najmä v konaniach o ochranu osobnosti pri náhrade nemajetkovej ujmy si strana sporu odhadne výšku uplatňovaného nároku, ktorú v závislosti od vykonaného dokazovania posúdi súd. Nie je možné požadovať od žalobkyne, aby výšku uplatňovaného nároku určila v nižšej sume alebo v sume, kde bude zvažovať rozsah úvahy súdu o výške plnenia. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v takomto prípade je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Na základe uvedeného sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobkyne bolo zasiahnuté, za úspech v spore. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná, teda nadväzujúca. Predmetný záver vyplýva aj z judikatúry najvyšších súdnych autorít.

88. V skutkovo a právne identickej právnej veci, ktorej základ nároku sa odvíja od rovnakého bezpečnostného incidentu podala žalovaná proti uzneseniu Okresného súdu Svidník sp. zn. 6C/29/2018 zo dňa 20.1.2022 o výške náhrady trov konania, ústavnú sťažnosť. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 24.5.2022, č. k. II. ÚS 233/2022-18 ústavnú sťažnosť odmietol. V citovanom uznesení Ústavný súd SR argumentuje takto „...pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore, teda patrí mu plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Z tohto pohľadu je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch“.

89. Odvolací súd dáva do pozornosti, že Ústavný súd Slovenskej republiky aj v náleze sp. zn. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval, že: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“ Obdobne rozhodol ústavný súd vo veciach pod sp. zn. I. ÚS 24/2021, II. ÚS 225/2020, II. ÚS 399/2019, III. ÚS 475/2018, II. ÚS 397/2020.

90. Argumentácia žalovanej, že výška uplatňovanej nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnosti býva tak, ako v tomto prípade nadhodnotená žalobkyňou, nemá vplyv na výšku uplatňovaných a priznaných trov konania, pretože žalobkyňu súd priznáva plnú náhradu trov konania výlučne v prípade, pokiaľ bola čo do základu úspešná. Úspech žalobkyne vo veci v prejednávanej veci bol v uznaní základu nároku.

91. Žalovaná v odvolaní taktiež namietala, že prvoinštančný súd pri rozhodovaní o trovách konania nevzal na zreteľ jej argumentáciu spočívajúcu v nevyhnutnosti aplikovať ust. § 257 CSP.

92. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

93. Citované zákonné ustanovenie je ustanovením, ktoré predstavuje odchýlku pri rozhodovaní o trovách konania v závislosti od zodpovednosti za výsledok sporu. Aplikácia tohto zákonného ustanovenia závisí od úvahy súdu a jeho aplikácia nepriaznivo dopadá na tú procesnú stranu, ktorá bola úspešná, patrí jej nárok na náhradu trov konania, ale protistrana pre aplikáciu ust. § 257 CSP nie je povinná tieto trovy uhradiť. Ust. § 257 CSP je moderačným právom súdu a je vecou súdu, akým spôsobom preukázané okolnosti pre aplikáciu § 257 CSP vyhodnotí. Dôvody hodné osobitného zreteľa zákon neuvádza. Zákon neuvádza ani výnimočné okolnosti, na ktoré je potrebné prihliadnuť.

94. Odvolací súd poukazuje na to, že na základe opätovného preskúmania predmetného spisu nezistil dôvod pre použitie ust. § 257 CSP. Výklad dôvodov hodných osobitného zreteľa a výnimočných okolností zákon ponecháva na súdnej praxi. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov konania podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo k určitému druhu konania, ale o prvok individualizácie, nie však ľubovoľne zo strany súdu. Právo na priznanie primeranej a právny predpis stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a súvisí, pokiaľ ide o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, s čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc podľa § 37 ods. 2 Listiny.

95. Vzhľadom na odvolacie námietky žalovanej a aplikáciu ust. § 257 CSP je potrebné zdôrazniť, že žalovaná ako zodpovedná osoba pri porušovaní pravidiel s manipuláciou osobných údajov porušila smernicu Európskej únie č. 95/46/ES, ktorej cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov. Základným zákonom, v ktorom je uvedená smernica premietnutá, je zákon č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov, v ktorom sa na vysokej úrovni chráni právo a sloboda fyzickej osoby so zameraním na právo ochrany osobných údajov, pričom cieľom je zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu. GDPR niektoré údaje považuje za citlivé. Takýmito údajmi sú aj osobné údaje ako, meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, ktoré predstavujú osobitnú kategóriu osobných údajov, ktoré žalovaná sprístupnila nepovolaným osobám. Išlo o totožné údaje nielen u žalobkyne, ale u ďalších osôb v okrese Svidník. Niet preto dôvodu, aby žalovaná ako porušovateľ ochrany GDPR citlivých údajov bola zvýhodnená oproti žalobkyňi, ktorá sa bez svojho zavinenia dostala do situácie, kedy jej osobné údaje v dôsledku bezpečnostného incidentu žalovanej mohli byť zneužitú. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania v takom prípade by nebola ani spravodlivá. Nie je namieste, aby osoba, ktorá spôsobila porušenie práva žalobkyne, bola zvýhodňovaná vo vzťahu k moderácii výšky trov konania podľa § 257 CSP oproti žalobkyňi, ktorá ako fyzická osoba musela svoje práva chrániť súdnou cestou.

96. Skutočnosť, že v iných konaniach je žalovaná povinná vyplatiť trovy konania právnemu zástupcovi žalobcov, je v tejto veci vo vzťahu k žalobkyňi bez právneho významu. Každá jedna vec je individuálna, pričom žalobkyňa sa rozhodla v tejto veci individuálne konať, podať žalobu a chrániť tak svoje práva vyplývajúce zo zákona. Nie je možné zohľadňovať v iných konaniach vyplatené alebo očakávané vyplatenia trov konania pri rozhodovaní o trovách konania v prospech žalobkyne. Trovy konania sú nákladom strany sporu, pričom účet jeho právneho zástupcu je iba platobným miestom.

97. Odvolací súd nezistil žiaden dôvod, ktorý by mal žalovanú zvýhodniť pri rozhodovaní o trovách konania, a aby v prospech žalovanej bolo dôvodné aplikovať právnu normu vyplývajúcu z ust. § 257 CSP. Iný záver by predstavoval presadenie typických prvkov zabránenia alebo odradenia od legitímneho výkonu prirodzených a zákonných práv hrozbou právnej sankcie, tzv. Chilling Effects. Inak povedané, je neakceptovateľné, aby osoba zodpovedná za čím rozsiahlejšie porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov, očakávala zvýhodnenie svojho postavenia prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania. Aj preto je ust. § 257 CSP v danej veci v prospech žalovanej neaplikovateľné.

98. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto

súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez náležitého významu.

99. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v prejednávanvej veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil v napádaných výrokoch II. a III.

100. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, keďže žalobkyňa bola v odvolacom konaní plne úspešná. Z dôvodov uvedených v bodoch 15. a 16. odôvodnenia tohto rozsudku odvolací súd ani pri náhrade trov odvolacieho konania nevzhladol okolnosti opodstatňujúce použitie ust. § 257 CSP. Prvoinštančný súd o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

101. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).